

Del D av kontoavtalen: Avtalevilkår for konto for mindreårige

1. Kort beskrivelse av konto for mindreårige

Avtalevilkår for konto for mindreårige gjelder for kontoer der en mindreårig er oppført som kontohaver. Vilkårene gjelder både for kontoer som den mindreårige kan disponere på egen hånd og kontoer som bare kan disponeres av vergen(e).

Mindreårige er personer som ikke har fylt 18 år, se vergemålsloven § 8.

Midler som bare kan disponeres av vergen(e) kan ikke settes på en konto som den mindreårige kan disponere på egen hånd.

Mindreåriges midler som forvaltes av statsforvalteren skal settes på egen konto og reguleres ikke av disse avtalevilkår.

2. Supplerende avtalevilkår

Avtalevilkår for konto for mindreårige suppleres av bankens Generelle vilkår for innskudd og betalingstjenester – forbruker. Ved eventuell motstrid går vilkårene for konto for mindreårige foran Generelle vilkår for innskudd og betalingstjenester.

For øvrig suppleres kontoavtalen av vergemålslovens regler og andre lover som fastsetter særlige regler for mindreårige.

Der kontoavtalen inngås med begge vergene, vil banken utlevere kontoavtalen til en av dem. Ved henvendelse til banken vil den andre vergen kunne få kontoavtalen.

3. Hvem kan opprette konto for mindreårige

En mindreårig som har fylt 15 år kan alene inngå avtale om konto for:

- midler som den mindreårige selv har rett til å råde over fordi midlene er tjent ved den mindreåriges eget arbeid eller virksomhet etter fylte 15 år eller,
- Midler som vergen eller andre har latt den mindreårige få til egen rådighet,
- samt avkastning av slike midler, jf. vergemålsloven § 12.

Banken kan underrette en eller begge verger om kontooppsettelsen. Banken kan også kreve at en verge bekrefter at den mindreårige har rett til å råde over midlene.

Opprettelse av konto for midler som den mindreårige ikke har rett til å råde over, må gjøres av verge. Det samme gjelder for opprettelse av konto for mindreårige som ikke har fylt 15 år. Dersom den mindreårige har to verger, skal kontoen opprettes av vergene i fellesskap. Den ene vergen kan gi fullmakt til at den andre vergen alene oppretter konto for den mindreårige.

En verge kan alene opprette konto for mindreårig, dersom vergen oppgir den andre vergens navn og banken kan underrette den andre vergen om kontooppsettelsen. Kontoen kan likevel ikke disponeres av den ene vergen alene, med mindre det foreligger en situasjon som beskrevet i punkt 5 nedenfor.

Banken kan også tillate at én verge alene eller en annen person enn verge oppretter konto for den mindreårige i forbindelse med at vedkommende gir en gave og samtidig bestemmer at gaven skal unntas fra vergemålslovens regler, jf. bestemmelsene om dette i Generelle vilkår for innskudd og betalingstjenester.

Ved forskrift gitt i medhold av finansavtaleloven § 4-52 fjerde ledd kan den kommunale barnevernsmyndigheten – på fastsatte vilkår - åpne konto for mindreårig under barnevernets omsorg.

4. Disponering av konto

4.1 Konto for midler som kontohaver selv kan råde over

En mindreårig kontohaver som har fylt 15 år, kan uten samtykke fra vergen disponere konto med midler som kontohaver selv har rett til å råde over, se punkt 3. Kontohaver kan også uten samtykke inngå avtale om å disponere kontoen ved bruk av betalingsinstrumenter, for eksempel betalingskort eller nettbank/mobilbank (digital bank).

Er kontohaver under 15 år, må verge gi samtykke til at den mindreårige kan disponere konto, herunder inngå avtale om bruk av betalingsinstrumenter. Dersom den mindreårige har to verger må begge vergene samtykke. Den ene vergen kan gi fullmakt til at den andre vergen alene kan gi slikt samtykke. Kontohaver bør involveres i avtaleinngåelsen om betalingsinstrumenter.

Den mindreårige kontohaveren kan gi en eller begge vergene disposisjonsrett til en konto for midler som kontohaver selv har rett til å råde over.

Dersom hensynet til den mindreårig krever det, kan vergen(e) frata den mindreårige rådigheten over midler som den mindreårige selv kan råde over, jf. vergemålsloven § 12. Er den mindreårige fylt 15 år, kreves det samtykke fra statsforvalteren.

4.2 Konto for midler som kontohaver ikke kan råde over

Det er verge som disponerer konto for midler som den mindreårige kontohaveren ikke selv har rett til å råde over. Har kontohaver to verger, må vergene disponere kontoen i fellesskap. Dette gjelder likevel ikke dersom:

- det foreligger skriftlig samtykke eller fullmakt fra den ene om at den andre kan disponere alene,
- den ene vergen har opprettet kontoen alene etter finansavtaleloven § 4-52 annet eller tredje ledd
- det foreligger samtykke fra statsforvalteren etter vergemålsloven § 18 tredje eller fjerde ledd til at en verge opptre alene
- eller det er truffet bestemmelse i samsvar med vergemålsloven § 95 om at en av vergene alene skal kunne disponere en konto som er gave eller arv til den mindreårige.

Et samtykke eller fullmakt fra en verge om at en konto kan disponeres av den andre vergen kan trekkes tilbake. Dette gjelder likevel ikke dersom den ene vergen har opprettet konto med hjemmel i finansavtaleloven § 4-52 annet eller tredje ledd.

5. Kontoinformasjon

5.1. Konto for midler som kontohaver selv kan råde over

For konto for midler som den mindreårige kontohaveren selv har rett til å råde over, vil opplysninger som banken etter avtalen skal meddele kontohaveren (for eksempel kontoutskrifter), normalt gis til kontohaver. Kontohaver som har fylt 12 år kan kreve innsyn i opplysninger om eget kundeforhold.

Vergen(e) kan likevel kreve opplysninger om innestående, bevegelser på kontoen og annen kontoinformasjon.

5.2 Konto for midler som kontohaver ikke kan råde over

For konto for midler som den mindreårige kontohaver ikke har rett til å disponere, vil banken gi kontoinformasjon til verge. Selv om det er to verger kan banken meddele opplysningene til bare en av vergene, med mindre annet er avtalt.

Den mindreårige kontohaver har ikke uten samtykke fra vergen(e) rett til å kreve kontoinformasjon for konto for midler som kontohaveren ikke har rett til å råde over.

5.3 Opplysningsplikt overfor statsforvalteren

Statsforvalteren kan etter vergemålsloven kreve at banken gir opplysninger om mindreåriges kontoer, herunder saldo og bevegelser på kontoen.

6. Regler om mindreåriges ansvar for misbruk av konto

Kontohaver kan bli erstatningsansvarlig etter vanlige erstatningsregler dersom kontohaver misbruker eller muliggjør misbruk av kontoen eller betalingsinstrumenter knyttet til kontoen, se også Generelle vilkår for innskudd og betalingstjenester – forbruker.

Ved vurdering av om kontohaver kan holdes ansvarlig og eventuelt ved fastsettelse av erstatningsbeløpets størrelse, vil det bli tatt rimelig hensyn til kontohavers alder, utvikling, utvist adferd, økonomisk evne og forholdene ellers, jf. prinsippene i skadeserstatningsloven § 1-1.

7. Foreldres og vergers ansvar

Der kontoavtalen beskriver at kontohaver kan pådra seg et erstatningsansvar, for eksempel ved andres misbruk av kontoen, vil også foreldrene kunne pådra seg medansvar etter skadeserstatningsloven i følgende tilfeller:

- a) Etter skadeserstatningsloven § 1-2 nr. 1 plikter foreldre å erstatte skade voldt av barn og ungdom under 18 år, så fremt de har latt det mangle på tilbørlig tilsyn eller på annen måte ikke har gjort det som etter forholdene er rimelig å kreve av dem for å hindre skadeforvoldelse.
- b) Etter skadeserstatningsloven § 1-2 nr. 2 er foreldre uansett egen skyld ansvarlig for inntil kr 5.000 pr skadetilfelle som følge av mindreåriges skadevoldende handlinger.

Så vel foreldre som verger vil dessuten kunne pådra seg erstatningsansvar overfor banken dersom de i egenskap av verge og/eller disponent foretar disposisjoner på kontoen i strid med denne avtale eller i strid med vergemålslovens regler og dette medfører tap for banken.

8. Statsforvalterens kontroll med mindreåriges midler

Er en mindreårigs finansielle eiendeler lik eller mer enn to ganger folketrygdens grunnbeløp (G), skal de forvaltes av statsforvalteren. Dette gjelder likevel ikke midler som en arvelater eller giver har fastsatt skal unntas fra statsforvalterens forvaltning etter vergemålsloven § 95.

Vergene har plikt til å underrette statsforvalteren når den mindreåriges finansielle eiendeler er lik eller overstiger to ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Skattemyndighetene vil også gi slik informasjon til statsforvalteren, basert på bankenes årlige rapporteringer til skattemyndighetene.

9. Samtykke til behandling av personopplysninger

Der bankens behandling av personopplysninger forutsetter samtykke fra den behandlingen gjelder, kan samtykke som hovedregel gis av mindreårige som er fylt 15 år.

Er den mindreårige yngre enn 15 år eller gjelder samtykket behandling av sensitive personopplysninger, må vergene samtykke.

10. Oppsigelse

Kontohaver kan alene si opp avtale om konto for midler som kontohaver selv kan råde over. Det samme gjelder for avtale om betalingsinstrumenter knyttet til kontoen. Vergene kan dessuten hver for seg eller i fellesskap si opp avtale om betalingsinstrumenter knyttet til en slik konto.

Oppsigelse av konto for midler som kontohaver ikke kan råde over, må gjøres av verge. Er det to verger må de si opp kontoen i fellesskap. Vergene kan hver for seg eller i fellesskap si opp avtale om betalingsinstrumenter knyttet til en slik konto.

Dersom en konto er opprettet av en verge alene med hjemmel i finansavtaleloven § 4-52 annet eller tredje ledd, er det kun denne vergen som kan si opp avtale om konto, betalingskort eller andre betalingsinstrumenter. Dersom en konto er opprettet av barnevernmyndigheten med hjemmel i finansavtaleloven § 4-52 fjerde ledd, gjelder særskilte oppsigelsesregler..

11. Kontohaver blir myndig

Når kontohaver blir myndig (18 år), får kontohaver alene full råderett over kontoen. Disse særlige avtalevilkår for konto for mindreårige vil ikke lenger gjelde. For øvrig vil kontoavtalen ellers, herunder avtale om betalingsinstrumenter, som vergene har inngått på den mindreårige kontohavers vegne, være rettslig forpliktende for kontohaver som er myndig. Banken vil informere kontohaver om dette, og ta opp med kontohaver eventuelle uklarheter om innsyn i eller råderett over kontoen.

Kontohaver vil ved oppnådd myndighetsalder normalt få tilbud om nytt betalingskort og informasjon om banktjenester tilpasset kontohavers alder og behov.

Dersom kontoen er opprettet som en gave fra tredjemann eller verge og banken har akseptert forutsetninger fra giver at det skal være begrensninger i kontohavers disposisjonsrett etter kontohavers fylte 18 år (betinget gave), er banken forpliktet overfor giver til å overholde en slik avtale.